

utorak, 19. siječnja 2021.

P9_TA(2021)0004

Ostvarivanje prava Unije na primjenu i provedbu međunarodnih trgovinskih pravila ***I**Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 19. siječnja 2021. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 654/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o ostvarivanju prava Unije na primjenu i provedbu međunarodnih trgovinskih pravila (COM(2019)0623 – C9-0197/2019 – 2019/0273(COD))****(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)**

(2021/C 456/27)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2019)0623),
  - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 207. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C9-0197/2019),
  - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
  - uzimajući u obzir mišljenje br. 2/15 Suda Europske unije ⁽¹⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju o krizi Žalbenog tijela Svjetske trgovinske organizacije (WTO) od 28. studenoga 2019. ⁽²⁾,
  - uzimajući u obzir privremeni sporazum koji je odobrio nadležni odbor u skladu s člankom 74. stavkom 4. Poslovnika te činjenicu da se predstavnik Vijeća pismom od 4. studenoga 2020. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
  - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za međunarodnu trgovinu (A9-0133/2020),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
  2. prihvaća zajedničke izjave Parlamenta, Vijeća i Komisije priložene ovoj rezoluciji;
  3. prima na znanje izjave Komisije priložene ovoj Rezoluciji;
  4. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
  5. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta prosljedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

P9_TC1-COD(2019)0273**Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 19. siječnja 2021. radi donošenja Uredbe (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 654/2014 o ostvarivanju prava Unije na primjenu i provedbu međunarodnih trgovinskih pravila***(S obzirom da je postignut sporazum Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Uredbi (EU) 2021/167.)*⁽¹⁾ ECLI:EU:C:2017:376.⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0083.

utorak, 19. siječnja 2021.

PRILOG ZAKONODAVNOJ REZOLUCIJI

Zajednička izjava Komisije, Vijeća i Europskog parlamenta o instrumentu za odvracanje i suzbijanje prisilnih postupanja trećih zemalja

Komisija prima na znanje zabrinutost Parlamenta i država članica povezanu s praksom određenih trećih zemalja kojom pokušavaju prisiliti Uniju i/ili njezine države članice da provedu ili povuku određene mjere politike. Komisija se slaže da takve prakse izazivaju znatnu zabrinutost. Komisija potvrđuje svoju namjeru da dodatno ispita eventualni instrument koji bi se mogao usvojiti radi odvracanja ili ublažavanja prisilnih postupanja trećih zemalja te koji bi omogućio brzo donošenje protumjera zbog takvih postupanja. Komisija namjerava nastaviti s procjenom i na temelju nje, uzimajući u obzir sve relevantne okolnosti, donijeti zakonodavni prijedlog kojim se predviđa mehanizam kojim se omogućuje odvracanje ili ublažavanje takvih postupanja u skladu s međunarodnim pravom. Kako je najavljeno u Pismu namjere predsjednice Komisije predsjedniku Parlamenta i predsjedniku Vijeća od 16. rujna 2020., Komisija u svakom slučaju mora donijeti prijedlog najkasnije do kraja 2021. ili ranije ako se pojavi potreba kao rezultat prisilnog postupanja treće zemlje.

Vijeće i Europski parlament primaju na znanje namjeru Komisije da podnese prijedlog instrumenta za odvracanje i suzbijanje prisilnih postupanja trećih zemalja. Obje su se institucije obvezale ispuniti svoju institucionalnu ulogu suzakonodavaca i pravodobno razmotriti prijedlog, uzimajući u obzir obveze Unije na temelju međunarodnog javnog prava i prava WTO-a te relevantna zbivanja u međunarodnoj trgovini.

Zajednička izjava Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije

Unija ostaje predana višestranom pristupu rješavanju međunarodnih sporova, trgovini utemeljenoj na pravilima i međunarodnoj suradnji radi ostvarenja ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda. Unija će surađivati u svim nastojanjima s ciljem reforme WTO-ova mehanizma za rješavanje sporova kojim se može osigurati djelotvorno funkcioniranje Žalbenog tijela WTO-a.

Izjave Komisije

1. Izjava Komisije o usklađenosti s međunarodnim pravom

Kada Unija pokrene spor protiv druge članice Svjetske trgovinske organizacije (WTO) na temelju Dogovora o rješavanju sporova (DRS), Komisija će poduzeti sve razumne napore da što prije dobije suglasnost te članice za pokretanje arbitraže u skladu s člankom 25. DRS-a kao privremenog žalbenog postupka, u okviru kojeg se čuvaju bitna obilježja žalbi pred Žalbenim tijelom („žalbeni arbitražni postupak”), sve dok Žalbeno tijelo ne može u potpunosti nastaviti s radom u skladu s člankom 17. DRS-a.

Pri donošenju provedbenih akata u skladu s člankom 3. točkom (aa) Uredbe Komisija će djelovati u skladu sa zahtjevima međunarodnog prava o protumjerama, kako su kodificirani u Člancima o odgovornosti države za međunarodna protupravna postupanja, koje je donijela Komisija za međunarodno pravo.

Komisija će osobito, prije donošenja provedbenih akata u skladu s člankom 3. točkom (aa), pozvati predmetnu članicu WTO-a da primijeni nalaze i provede preporuke povjerenstva WTO-a, obavijestit će tu članicu WTO-a o namjeri Unije da poduzme protumjere i ponovno će izraziti otvorenost za pregovore o sporazumnom rješenju u skladu sa zahtjevima DRS-a.

Ako su provedbeni akti već doneseni u skladu s člankom 3. točkom (aa), Komisija će suspendirati njihovu primjenu ako Žalbeno tijelo nastavi s radom u vezi s dotičnim predmetom u skladu s člankom 17. DRS-a ili ako se pokrene privremeni žalbeni postupak, pod uvjetom da se taj postupak provodi u dobroj vjeri.

2. Izjava Komisije

Komisija pozdravlja donošenje Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 654/2014.

utorak, 19. siječnja 2021.

Komisija podsjeća na izjavu koju je dala nakon donošenja izvorne uredbe, među ostalim da će se provedbeni akti koje je Komisija ovlaštena donijeti pripremati na temelju objektivnih kriterija i pod nadzorom država članica. Izvršavajući to ovlaštenje Komisija namjerava djelovati u skladu s izjavom danom nakon donošenja izvorne uredbe te ovom izjavom.

Pri pripremi nacrtu provedbenih akata koji utječu na trgovinu uslugama ili trgovinske aspekte prava intelektualnog vlasništva Komisija podsjeća na svoje obveze u skladu s člankom 9. stavkom 1.a i potvrđuje da će provesti intenzivna prethodna savjetovanja kako bi joj se pozornost mogla svratiti na sve relevantne interese i implikacije te kako bi te interese i implikacije podijelila s državama članicama i pravilno ih uzela u obzir pri mogućem donošenju mjera. U okviru tih savjetovanja Komisija će tražiti i očekuje da će primati informacije od privatnih dionika na koje utječu eventualne mjere trgovinske politike koje Unija treba donijeti u tim područjima. Slično tomu, Komisija će tražiti i očekuje da će primati informacije od tijela javne vlasti koja mogu biti uključena u provedbu eventualnih mjera trgovinske politike koje donese Unija ili na koja ona može utjecati.

U slučaju mjera u području trgovine uslugama i trgovinskih aspekata prava intelektualnog vlasništva pri pripremi nacrtu provedbenih akata posebno će se uzeti u obzir informacije tijela javne vlasti država članica uključenih u oblikovanje ili provedbu zakonodavstva kojim se uređuju pogođena područja, među ostalim o mogućoj interakciji eventualnih mjera trgovinske politike sa zakonodavstvom Unije i nacionalnim zakonodavstvom. Isto tako, ostalim dionicima na koje utječu takve mjere trgovinske politike omogućit će se da izraze svoje preporuke i zabrinutosti povezane s odabirom i planiranjem mjera koje će se donijeti. Očitovanja će se proslijediti državama članicama kada se mjere donesu u skladu s člankom 8. Uredbe. U okviru redovitog preispitivanja svih takvih uvedenih mjera, koje se provodi tijekom njihove primjene ili nakon prekida, uzet će se u obzir i informacije nadležnih tijela država članica i privatnih dionika povezane s djelovanjem takvih mjera te će se omogućiti prilagodbe ako se pojave problemi.

Naposljetku, Komisija ponovno potvrđuje pridavanje velike važnosti osiguravanju da je Uredba djelotvoran i učinkovit alat za provedbu prava Unije na temelju međunarodnih trgovinskih sporazuma, među ostalim u području trgovine uslugama i trgovinskih aspekata prava intelektualnog vlasništva. Stoga se mjerama koje će se odabrati u tim područjima mora osigurati i djelotvorna provedba u skladu s pravima Unije, na način da se njima potiče usklađenost predmetne treće zemlje i da budu u skladu s mjerodavnim međunarodnim pravilima o vrsti dopuštenih provedbenih mjera.

Izjava Komisije

Komisija se nakon donošenja Uredbe 2014. obvezala na djelotvornu komunikaciju i razmjenu mišljenja s Europskim parlamentom i Vijećem o trgovinskim sporovima zbog kojih može doći do donošenja mjera u skladu s Uredbom te o provedbenim mjerama općenito. Svjesna glavnog cilja djelotvornog i učinkovitog provođenja prava Unije na temelju međunarodnih trgovinskih sporazuma Unije, Komisija će nastaviti promicati i optimizirati interakciju s Europskim parlamentom i Vijećem na obostranu korist.

Kao dio svojeg sustava pojačane provedbe Komisija se posebno obvezuje ispitati navodne povrede međunarodnih trgovinskih sporazuma Unije kada na njih upozore Parlament, njegovi članovi ili odbori ili Vijeće, pri čemu se podrazumijeva da su takvi zahtjevi popraćeni dokazima. Komisija će izvješćivati Parlament i Vijeće o rezultatima svojih aktivnosti pojačane provedbe.

Pri primjeni sustava pojačane provedbe Komisija će posvetiti jednaku pozornost navodnim povredama odredbi o trgovini i održivom razvoju trgovinskih sporazuma EU-a kao i navodnim povredama sustava pristupa tržištu. Obrada navodnih povreda odredbi o trgovini i održivom razvoju u potpunosti će se uklopiti u sustav. Komisija će dati prednost onim slučajevima koji su osobito ozbiljni u smislu učinka na radnike ili okoliš u kontekstu trgovine, koji su sustavno važni i koji su pravno utemeljeni.

Komisija će nastaviti sudjelovati na posebnim zasjedanjima i surađivati s nadležnim parlamentarnim odborom radi razmjene mišljenja o trgovinskim sporovima i provedbenim mjerama, uključujući i učinke na industrije Unije. U tom će kontekstu Komisija nastaviti s praksom izvješćivanja tako što će redovito slati informacije o trenutačnom stanju svih neriješenih sporova i aktualne informacije o glavnim zbivanjima povezanim sa sporovima i to u isto vrijeme kada države članice budu dobivale te informacije. To izvješćivanje i razmjena informacija odvijat će se preko nadležnih odbora u Vijeću i Parlamentu.

utorak, 19. siječnja 2021.

Komisija će istodobno nastaviti redovito obavješćivati Parlament i Vijeće o međunarodnom razvoju događaja koji mogu dovesti do situacija koje zahtijevaju donošenje mjera u skladu s Uredbom.

Naposljetku, Komisija potvrđuje svoje obveze u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća da Parlamentu i Vijeću žurno proslijedi nacрте provedbenih akata koje podnosi odboru država članica te konačne nacрте provedbenih akata nakon što dobije mišljenja odbora. Time se upravlja putem registra komitologije.
